

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 22 Şubat 2024

Sayı : 387

10/1098

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde su kaynaklarının azalmasının sebeplerinin ve alınacak önlemlerin araştırılması ve önüne geçilebilmesi, su farkındalığının oluşturulabilmesi için Anayasanın 98'inci ve iç tüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz. (22.11.2023)

Ömer Fethi GÖRER
Kırşehir

Özgür BAKAN

Cemal KALE

K. Durmaz
Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili
Kadim Durmaz
Tokat mv.

Veled Çiğdem
Kırıkkale mv.

Azrahan
veli Azrahan
Malatya mv.

Seyit TORUN

Ordu mv.
Ordu

Serhan İSMAİL
Sakarya mv.

Tuncay
A. Tuncay ÖZCAN
İzmir mv.

Cumhuriyet
Meydan mv.

Ali Özkan
Kırşehir mv.

Nermin Yıldırım Kaya
Hatay mv.

H. Zeynep
Hasan BALTAÇI
Kastamonu mv.

Fahri Özkan
Kırşehir

Hasan ulu Gök

Ali Akar GÖRER
Antalya mv.

Ali Gökçek
İSTANBUL mv.

Halat İLGEZDİ
Mersin mv.

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler ve UNESCO başta olmak üzere ilgili kuruluşların raporlarına göre, Dünya'da ve Türkiye'de artan nüfus, küresel ısınma, kuraklık gibi nedenlerle her geçen yıl suya olan talep artarken, tatlı su kaynakları azalıyor.

Su kaynaklarının plansız ve aşırı kullanımı, dünya üzerinde birçok tatlı su ekosisteminin zarar görmesine neden olmuştur. Tatlı su ekosistemlerinin üzerindeki baskı, bu ekosistemlerin sunduğu içme suyu sağlama, tarımsal sulama gibi kritik önemdeki hizmetleri sekteye uğratmaya başlamıştır. Nüfus artışıyla birlikte artan gıda ve enerji talebi ile iklim değişikliğinin hidrolojik sistemler üzerinde yaratacağı etkiler, gelecekte çok daha fazla riskle karşı karşıya kalacağımız konusunda konunun uzmanları uyarılar yapmakta ve çeşitli raporlar sunmaktadır. Dolayısıyla, su kaynaklarının iyi yönetimi ve sürdürülebilirliği tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bu yüzyılın en önemli konuları arasındadır.

Türkiye'de son 20 yılda kişi başına düşen su miktarı, 4.000 m³'ten 1.519 m³'e düşmüştür. 2030 yılına kadar nüfusumuzun 100 milyona yaklaşacağı ve kişi başına düşen suyun 1.100 m³'e düşeceği öngörülmektedir. Artan nüfus, büyüyen ekonomi ve su talebi düşünüldüğünde yaşam için vazgeçilmez olan su kaynaklarının akılcı kullanımı ve iyi yönetimi suyla ilişkili risklerin bertaraf edilmesinin ön koşuludur.

Araştırma ve tahminlere göre Türkiye, üç tarafı suyla çevrili bir ülke olsa da tatlı su varlığı açısından sanıldığı gibi aksine su zengini bir ülke durumunda bulunmamaktadır. Türkiye genelinde yıllık ortalama yağış miktarı yaklaşık 540.4 milimetre olup, bu rakam dünya ortalamasının (900 milimetre) altındadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün, 2022-2023 Su Yılı 12 Aylık Alansal Kümülatif Yağış Raporu verilerine göre; 1 Ekim 2022-30 Eylül 2023 dönemini kapsayan 2023 su yılı yağışları normalinin altında, geçen yıl yağışları civarında tamamlanmıştır. Türkiye geneli su yılı yağışı 540.4 mm, normali (1991-2020) 573.4 mm ve geçen yıl aynı dönem su yılı yağışı 550.9 mm'dir. Yağışlarda normaline göre %6 azalma meydana gelmiştir

Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 8-10 bin metreküp olan ülkeler su zengini, 2 bin metreküpten az olanlar su azlığı çeken, bin metreküpten azı da su fakiri ülkeler arasında kabul ediliyor. Tüm hesaplamalardan sonra Türkiye'nin tüketilebilir yer üstü ve yer altı su potansiyeli yılda ortalama 112 milyar metreküp olarak çıkarken, kişi başına tüketim bin 500 metreküp seviyesinde bulunuyor. Bu da Türkiye'yi su azlığı yaşayan ülke kategorisine sokuyor.

Sürdürülebilir olmayan su altyapı projeleri, tarımda su kullanımı, kirlilik, küresel iklim değişikliği, kaynak kullanım faaliyetlerinin sulak alan ekosistemlerini etkilemesi, içme suyu talebinin artması gibi nedenler Türkiye'nin su kaynakları ve bu kaynaklara erişim konusunda büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Küresel su varlığımızın, iklim değişikliği, kontrolsüz su tüketimi gibi sebeplerle tehdit altında olduğu bir gelecek, özellikle su zengini olmayan Türkiye gibi ülkeleri yakından etkileyecektir. Bu etkilerin önlenmesi veya azaltılması için Türkiye'de yapılması gerekenleri belirten pek çok uzman kişi ve kurumun önerilerine ihtiyaç vardır.

Yukarıda sayılan sebeplerden ötürü, Türkiye'de su kaynaklarının azalması sebeplerinin ve alınacak önlemlerin araştırılması ve önüne geçilebilmesi, su farkındalığının oluşturulabilmesi için Anayasanın 98'nci ve içtüzüğümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılması gerekliliği önem arz etmektedir.

387 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi